

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1794 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 6 октомври 2015 година

за изменение на директиви 2008/94/ЕО, 2009/38/ЕО и 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на директиви 98/59/ЕО и 2001/23/ЕО на Съвета относно морските лица

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 153, параграф 2, буква б) във връзка с член 153, параграф 1, букви б) и д) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно член 153 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Европейският парламент и Съветът, в съответствие с обикновената законодателна процедура, могат да приемат посредством директиви минимални изисквания, които следва да бъдат приложени постепенно с цел подобряване на условията на труд и по-добро информиране и консултиране на работниците. Тези директиви трябва да избягват налагането на непропорционални разходи или административни, финансови и правни ограничения по начин, който би попречил на създаването и развитието на малки и средни предприятия, които са движещата сила за устойчив растеж и работни места.
- (2) Директиви 2008/94/ЕО ⁽⁴⁾, 2009/38/ЕО ⁽⁵⁾ и 2002/14/ЕО ⁽⁶⁾ на Европейския парламент и на Съвета и директиви 98/59/ЕО ⁽⁷⁾ и 2001/23/ЕО на Съвета ⁽⁸⁾ или изключват определени морски лица от обхвата си, или позволяват на държавите членки да ги изключват.

⁽¹⁾ ОВ С 226, 16.7.2014 г., стр. 35.

⁽²⁾ ОВ С 174, 7.6.2014 г., стр. 50.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 8 юли 2015 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 18 септември 2015 г.

⁽⁴⁾ Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежеспособност на техния работодател (ОВ L 283, 28.10.2008 г., стр. 36).

⁽⁵⁾ Директива 2009/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение (ОВ L 122, 16.5.2009 г., стр. 28).

⁽⁶⁾ Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност (ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 29).

⁽⁷⁾ Директива 98/59/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения (ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 16).

⁽⁸⁾ Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 г. относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, 22.3.2001 г., стр. 16).

- (3) В съобщението си от 21 януари 2009 г., озаглавено „Стратегически цели и препоръки за политиката на ЕС в областта на морския транспорт до 2018 г.“, Комисията подчерта, че е важно да се създаде интегрирана правна рамка, за да може морският сектор да стане по-конкурентоспособен.
- (4) Съществуването и/или вероятността за въвеждане на изключения може да възпрепятства или ограничи възможността морските лица напълно да се възползват от своите права на справедливи и равни условия на труд и на информиране и консултиране. Доколкото съществуването и/или възможността за въвеждане на изключения не са обосновани от обективни причини и морските лица не са равностойно третирани, разпоредбите, с които се разрешават такива изключения, следва да бъдат заличени.
- (5) Настоящата правна ситуация съществуваща отчасти в резултат на специфичното естество на морските професии, води до неравностойно третиране на една и съща категория работници в различните държави членки в зависимост от това дали последните прилагат или не изключенията и изключванията по преценка, които действащото законодателство допуска. Значителен брой държави членки не са използвали или са използвали само в ограничена степен изключенията по преценка.
- (6) В съобщението си от 10 октомври 2007 г., озаглавено „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“, Комисията изтъкна, че тази политика се основава на ясното признание, че всички въпроси, засягащи европейските океани и морета, са взаимно свързани и че политиките, свързани с морето, трябва да се развиват по съвместен начин, ако от тях се очаква да постигнат желаните резултати. В съобщението също се подчертава, че е необходимо да се увеличи броят и повиши качеството на свързаните с мореплаването работни места за гражданите на Съюза и че е важно да се подобрят условията на труд на корабите, наред с другото чрез инвестиции в научни изследвания, образование, обучение, здравеопазване и безопасност.
- (7) Настоящата директива е в съответствие със стратегията „Европа 2020“ и нейните цели, свързани със заетостта, и със стратегията, установена от Комисията в нейното съобщение от 23 ноември 2010 г., озаглавено „Програма за нови умения и работни места: европейският принос за постигане на пълна заетост“.
- (8) Така наречената синя икономика представлява значителен дял от икономиката на Съюза по отношение на работни места и брутна добавена стойност.
- (9) В съответствие с член 154, параграф 2 от ДФЕС Комисията проведе консултации със социалните партньори на равнището на Съюза относно възможната насоченост на действията на Съюза в тази област.
- (10) В рамките на социалния диалог социалните партньори в морския сектор постигнаха общо разбиране, което е от голямо значение за настоящата директива. Това общо разбиране се основава на добър баланс между необходимостта да се подобрят условията на труд на морските лица и необходимостта да се вземат предвид особеностите на сектора.
- (11) Предвид особеното естество на морския сектор и особените условия на труд на работниците, засегнати от изключенията, заличени с настоящата директива, съществува необходимост от адаптиране на някои от разпоредбите на директивите, които се изменят с настоящата директива, за да се отразят спецификите на засегнатия сектор.
- (12) Предвид технологичното развитие от последните години, по-специално що се отнася до комуникационните технологии, изискванията за информиране и консултиране следва да бъдат актуализирани и да се прилагат по най-подходящия начин, включително чрез използване на новите технологии за връзка от далечно разстояние и увеличаване на достъпа до интернет, както и осигуряване на разумното му използване на борда, с цел да се подобри прилагането на настоящата директива.
- (13) Следва да не се засягат правата на морските лица, попадащи в обхвата на настоящата директива, които са предоставени от държавите членки в националното им законодателство за транспониране на директиви 2008/94/ЕО, 2009/38/ЕО, 2002/14/ЕО, 98/59/ЕО и 2001/23/ЕО. Прилагането на настоящата директива не следва да служи като основание за влошаване спрямо вече преобладаващото положение във всяка една държава членка.
- (14) Морската трудова конвенция от 2006 г. на Международната организация на труда има за цел да осигури достойни условия на труд и живот за морските лица чрез гарантиране на здравни стандарти и стандарти за безопасност, справедливи условия на заетост и професионално обучение, лоялна конкуренция между корабособствениците посредством глобалното прилагане на конвенцията, както и равнопоставеност на международно равнище относно някои, макар и не всички, права на работниците и служителите, независимо от тяхната националност и знането на

кораба. Посочената конвенция, Директива 2009/13/ЕО на Съвета ⁽¹⁾ и директиви 2009/16/ЕО ⁽²⁾ и 2013/54/ЕС ⁽³⁾ на Европейския парламент и на Съвета определят правото на морските лица на достойни условия на труд в широк кръг области, осигуряват съгласуваност на правата и закрилата на морските лица на работното място и допринасят за гарантиране на равнопоставеност, включително в рамките на Съюза.

- (15) Съюзът следва да се стреми към подобряване на условията на труд и живот на борда на корабите, както и да оползотворява потенциала за иновации, за да се повиши привлекателността на морския сектор за морските лица от Съюза, включително за младите работници.
- (16) Доколкото целта на настоящата директива, а именно подобряване на условията на труд на морските лица и тяхното информиране и консултиране, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (17) С настоящата директива се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на справедливи и равни условия на труд и на информиране и консултиране в рамките на предприятието. Настоящата директива следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи.
- (18) Ето защо директиви 2008/94/ЕО, 2009/38/ЕО, 2002/14/ЕО, 98/59/ЕО и 2001/23/ЕО, следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменение на Директива 2008/94/ЕО

Член 1, параграф 3 от Директива 2008/94/ЕО се заменя със следното:

„3. Когато такива разпоредби вече се прилагат в националното законодателство, държавите членки могат да продължат да изключват от обхвата на настоящата директива домашните прислужници, наети от физическо лице.“

Член 2

Изменения на Директива 2009/38/ЕО

Директива 2009/38/ЕО се изменя, както следва:

- 1) В член 1 параграф 7 се заличава.
- 2) В член 10, параграф 3 се добавят следните алинеи:

„Член на специалната група за преговори или на европейския работнически съвет или заместник на такъв член, който е член на екипажа на морски кораб, има право да участва в заседание на специалната група за преговори или на европейския работнически съвет, или във всяко друго заседание в съответствие с всяка от процедурите по член 6, параграф 3, когато по време на заседанието, този член или заместник не е по море или в пристанище в държава, различна от държавата, в която е установено корабоплавателното предприятие.

⁽¹⁾ Директива 2009/13/ЕО на Съвета от 16 февруари 2009 г. за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ЕССА) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) относно Морската трудова конвенция от 2006 г., и за изменение на Директива 1999/63/ЕО (ОВ L 124, 20.5.2009 г., стр. 30).

⁽²⁾ Директива 2009/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно държавния пристанищен контрол (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 57).

⁽³⁾ Директива 2013/54/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно определени отговорности на държавата на знамето за спазване и прилагане на Морската трудова конвенция от 2006 г. (ОВ L 329, 10.12.2013 г., стр. 1).

Когато това е практически възможно заседанията се насрочват така, че да се улесни участието на членовете или заместниците, които са членове на екипажите на морски кораби.

В случаите, когато член на специалната група за преговори или на европейския работнически съвет или заместник на такъв член, който е член на екипажа на морски кораб, не е в състояние да присъства на заседание, се разглеждат възможностите за евентуалното използване на новите информационни и комуникационни технологии.“

Член 3

Изменение на Директива 2002/14/ЕО

Член 3, параграф 3 от Директива 2002/14/ЕО се заличава.

Член 4

Изменения на Директива 98/59/ЕО

Директива 98/59/ЕО се изменя, както следва:

- 1) В член 1, параграф 2 буква в) се заличава.
- 2) В член 3, параграф 1 след втората алинея се вмъква следната алинея:

„Когато планираното колективно уволнение засяга членове на екипажа на морски кораб, работодателят уведомява компетентния орган на държавата на знамето, под което плава корабът.“

Член 5

Изменение на Директива 2001/23/ЕО

Член 1, параграф 3 от Директива 2001/23/ЕО се заменя със следния текст:

„3. Настоящата директива се прилага за прехвърлянето на морски кораб, който е част от прехвърлянето на предприятие, стопанска дейност или обособена част от предприятие или стопанска дейност по смисъла на параграфи 1 и 2, при условие че приобретателят се намира в рамките на териториалния обхват на Договора или прехвърляното предприятие, стопанска дейност или обособена част от предприятие или стопанска дейност остават в рамките на териториалния обхват на Договора.

Настоящата директива не се прилага, когато предмет на прехвърлянето са изключително един или повече морски кораби.“

Член 6

Степен на закрила

Прилагането на настоящата директива в никакъв случай не представлява основание за намаляване на общото равнище на закрила на обхванатите от нея лица, което вече е осигурено от държавите членки в областите, уредени с директиви 2008/94/ЕО, 2009/38/ЕО, 2002/14/ЕО, 98/59/ЕО и 2001/23/ЕО.

Член 7

Доклад от Комисията

Комисията, след консултация с държавите членки и със социалните партньори на равнището на Съюза, представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно въвеждането и прилагането на членове 4 и 5 до 10 октомври 2019 г.

Член 8

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива, до 10 октомври 2017 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът за позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 9

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 10

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 6 октомври 2015 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

N. SCHMIT
